

QuickScan en Voortoets voor de locatie Lange Drift 6, Wateren

2024-798

Versie 4.0

23-12-2024

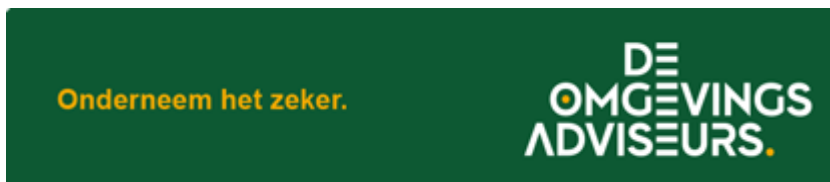
QuickScan en Voortoets voor de locatie Lange Drift 6, Wateren

Colofon

© 2024

Tekst, samenstelling: FNA

Opdrachtgever:

Wijze van citeren: FNA, 2024. QuickScan en Voortoets voor de locatie Lange Drift 6, Wateren; Rapport FNA 2024-798, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies (verder FNA). Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

FNA is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van FNA. De opdrachtgever vrijwaart FNA voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	ACHTERGROND	4
1.2	AANLEIDING	4
1.2.1	Soortbescherming (Omgevingswet)	4
1.2.2	NatuurNetwerk Nederland	4
1.2.3	Gebiedsbescherming (Omgevingswet)	4
1.3	PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	5
2	SOORTBESCHERMING	7
2.1	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	7
2.2	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	7
2.3	BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	7
2.4	ZORGPLICHT	7
2.5	OMGEVINGSVERORDENING DRENTHE	7
3	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	8
3.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	8
3.2	ONDERZOEKSMETHODE	8
3.2.1	Bronnenonderzoek	8
3.2.2	Veldbezoek	9
4	INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	10
4.1	VOGELS	10
4.1.1	Gegevens uit geraadpleegde bronnen	10
4.1.2	Gegevens uit veldbezoek (vogels)	11
4.2	VLEERMUIZEN (BAL § 11.2.3)	12
4.2.1	Gegevens uit geraadpleegde bronnen	12
4.2.2	Gegevens uit veldbezoek	12
4.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	13
4.3.1	Gegevens uit geraadpleegde bronnen	13
4.3.2	Gegevens uit veldbezoek	13
	VOOR DE BOOMMARTER, EEKHOORN, DAS IS IN HET PLANGEBIED (HET ERF) GEEN GESCHIKT HABITAT AANWEZIG.	13
4.4	AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	14
4.4.1	Gegevens uit geraadpleegde bronnen	14
4.4.2	Gegevens uit veldbezoek	14
4.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	15
4.5.1	Gegevens uit geraadpleegde bronnen	15
4.5.2	Gegevens veldbezoek	15
4.6	VAATPLANTEN	15
4.6.1	Gegevens uit geraadpleegde bronnen	15
4.6.2	Gegevens veldbezoek	15
4.7	OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN	16
4.7.1	Gegevens uit geraadpleegde bronnen	16
4.7.2	Gegevens uit veldbezoek	16
5	BEOORDELING OMGEVINGSWET (SOORTENBESCHERMING)	17
5.1	VOGELS	17
5.2	VLEERMUIZEN	17
5.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	17
5.4	REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	17
5.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	18
5.6	VAATPLANTEN	18
5.7	OVERIGE DIERSOORTEN	18
5.8	AANBEVELINGEN VOOR NATUURINCLUSIEF BOUWEN	18

6	NATUURNETWERK NEDERLAND	19
7	NATURA 2000 GEBIEDEN - VOORTOETS	20
8	CONCLUSIES	21
8.1	CONCLUSIE FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT (OMGEVINGSWET)	21
8.2	CONCLUSIE NATUURNETWERK NEDERLAND	21
8.3	CONCLUSIE NATURA 2000-ACTIVITEIT (OMGEVINGSWET)	21
9	BRONNEN	22
9.1	LITERATUUR	22
9.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	22
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN	23
BIJLAGE 2	STROOMSCHEMA OMGEVINGSWET	25
BIJLAGE 3	LIJST MET JAARROND BESCHERMEDE NESTEN EN RUSTPLAATSEN IN DRENTHE	26
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF (1-1-2019 TOT 15-11-2024)	27
BIJLAGE 5	OVERZICHT ALGEMENE VRIJSTELLINGEN PER ` PROVINCIE	28
BIJLAGE 6	ADVIEZEN NATUURINCLUSIEF BOUWEN.....	29

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De opdrachtgever wil op de locatie Lange Drift 6 te Wateren meedoen aan de LBV+ (Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties). De voormalige ligboxenstal, mestsilo en sleufsilo worden verwijderd (zie figuur 2). Het woonhuis en twee schuren blijven staan.

In deze QuickScan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een Vergunning voor een flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een instemming moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de QuickScan.

Figuur 1. Kaart met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDFP).

De te toetsen activiteiten betreft de sloop van de stal en de sleuf- en mestsilo. Op vrijkomende grond wordt in de toekomst mogelijk een tweede woning geplaatst.

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming (Omgevingswet)

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Omgevingswet (vanaf 1-1-2024). Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een vergunning (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 NatuurNetwerk Nederland

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het NatuurNetwerk Nederland (NNN).

1.2.3 Gebiedsbescherming (Omgevingswet)

In deze QuickScan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de

Omgevingswet. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een Omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

Figuur 2. Kaart met de te slopen ligboxstal, sleufsilo's en mestsilo.

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek eventueel met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Omgevingswet (soortbescherming)?
2. Zijn er effecten op het NNN?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming)?

Figuur 3. Foto's bestaande situatie (15 november 2024)

2 Soortbescherming

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt het Besluit activiteiten leefomgeving de soorten net als in de Wet natuurbescherming in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming en het Besluit activiteiten leefomgeving. Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming gold al een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. Deze wordt in de Omgevingswet nog verder uitgewerkt met extra aandacht voor Rode Lijst-soorten. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Omgevingsverordening Drenthe

In de bijlage van de Omgevingsverordening zijn de vergunning vrije gevallen voor een flora- en fauna activiteit voor het opzettelijk vangen en/of doden opgenomen. Zie bijlage 5 in dit rapport.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van FNA) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hiervoor hebben we de gevalideerde data gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In de NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in de NDFF. Zo ook de eigen data van FNA.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdiervereeniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de NDFF. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- NatuurNetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft één veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 15 november 2024
Tijdstip: Middag
Weerbeeld: Bewolkt, lichte regen
Temperatuur: 10° Celsius

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied (zie figuur 1) zijn 1.202 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 99 vogelsoorten. Hierbij zijn 16 soorten uit de Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (cat. 1 t/m 4), Omgevingsverordening Drenthe.

Tabel 1. Waargenomen soorten in onderzoeksgebied in de periode 1-1-2019 tot 15-11-2024 in het NDFF. Vet en cursief zijn vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 4 (zie bijlage 3).

Vogelsoorten		
<i>Aalscholver</i>	Grote lijster	Putter
Appelvink	Grote zilverreiger	<i>Ransuil</i>
Blauwe kiekendief	Heggenmus	<i>Ringmus</i>
<i>Blauwe reiger</i>	Holenduif	<i>Roek</i>
Boerenzwaluw	Houtduif	Roodborst
Bonte vliegenvanger	<i>Huismus</i>	Roodborsttapuit
Boomklever	<i>Huiswaluw</i>	Sijs
Boomkruiper	IJsvogel	<i>Sperwer</i>
<i>Boomvalk</i>	Kauw	Spreeuw
<i>Bosuil</i>	Keep	Staartmees
Braamsluiper	<i>Kerkuil</i>	<i>Steenuil</i>
Buizerd	Kievit	Tafeleend
Dodaars	Klapekster	Tijftjaf
Ekster	Kleine bonte specht	Toendrarietgans
Fitis	Kneu	Torenvalk
Fluiter	Koekoek	Tuinfluiter
Gaai	Kolgans	Turkse tortel
Geelgors	Koolmees	Vink
Gekraagde roodstaart	Koperwiek	Visarend
Gele kwikstaart	Kraanvogel	Vuurgoudhaan
<i>Gierzwaluw</i>	Krakeend	<i>Wespendief</i>
Glanskop	Kramsvogel	Wielewaal
Goudhaan	Kruisbek	Wilde eend
Goudvink	Kuifeend	Winterkoning
Grasmus	Kuifmees	Witgat
Grauwe gans	Lepelaar	Witte kwikstaart
Grauwe klauwier	Matkop	Zanglijster
Grauwe vliegenvanger	Meerkoet	<i>Zeearend</i>
Groene specht	Merel	Zomertortel
Groenling	Nijlgans	Zwarte kraai
Groenpootruiter	Oeverloper	Zwarte roodstaart
Grote bonte specht	Ooievaar	<i>Zwarte specht</i>
Grote Canadese gans	Pimpelmees	Zwartkop

De data in het NDFF is redelijk volledig voor deze soortgroep.

Tabel 2. Waarnemingen jaarrond beschermde vogelsoorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Jaren = alleen met broedindicatie)

Soort	#Wrn	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Aalscholver	3	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Blauwe reiger	2	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Boomvalk	1	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Bosuil	3	2020	Drie waarnemingen met broedindicatie op Bungalowpark Hunerwold State en in aangrenzend bosgebied op > 350 meter van de te slopen stallen.
Gierzwaluw	1	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Huismus	67	2021	Twee waarnemingen met broedindicatie op Bungalowpark Hunerwold State op 150 meter van de te slopen stallen.
Huiszwaluw	7	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Kerkuil	3	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Ransuil	1	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Ringmus	3	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Roek	1	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Sperwer	6	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Steenuil	1	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Wespendief	1	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Zeearend	1	n.v.t.	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Zwarte specht	7	2023	Eén waarneming met broedindicatie in bosgebied op ca. 600 meter ten ONO van de te slopen stallen.

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

De toets richt zich vooral de mogelijke aanwezigheid van broedlocaties in de te slopen gebouwen.

Huismus: Op het erf waren tijdens het veldbezoek een tweetal Huismussen aanwezig die foerageerden in de ligboxstal. Wanneer de koeien uit deze stal verstrekken, zal ook hier de geschiktheid van voor de Huismus als foerageergebied sterk afnemen. De mussen broeden met enkele paren onder het dak van het woonhuis en de grote schuur welke blijven staan. Het wegvallen van vee in de schuur zal wel een negatief effect hebben op het leefgebied van mussen.

Boerenzwaluw: In de schuur hangen een vijftal oude nesten uit 2024. Voor deze soort is er op het bedrijf, wanneer de stal en het vee verdwijnt geen geschikt habitat meer. Aan de overzijde van de weg is nog wel een stal die geschikt is voor Boerenzwaluwen en ook de paardenhouderij aan het begin van de Lange drift heeft onderdak voor deze soort.

Huiszwaluw: Bij de woning hangen aan beide zijden een aantal bezette nesten. Deze woning blijft staan.

Gierzwaluw: Het dak van de ligboxenstal heeft een te flauwe helling voor Gierzwaluwen ook zijn er in de muur geen geschikte openingen voor gierzwaluwen.

Negatieve effecten op de jaarrond beschermde nesten van vogels (Huismus) door de sloop zijn dan ook niet uitgesloten.

4.2 Vleermuizen (Bal § 11.2.3)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Bechstein's vleermuis
- Brandt's vleermuis

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 3. Data NDFD (periode 1-1-2019 tot 15-11-2024).

Soort	Status
Gewone dwergvleermuis	Bal § 11.2.3

Tabel 4. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Gewone dwergvleermuis	13	1	2021, 2023, 2024	Betreft losse waarnemingen (waarvan zeven eigen waarnemingen) van overvliegende Gewone dwergvleermuizen langs de 'Wateren'. Dichtstbijzijnde waarneming op > 300 meter ten ZZW van de te slopen stallen.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement. De onderzoeksperiode is met name geschikt voor visuele inspectie naar verblijfplaatsen van vleermuizen. De vleermuizen zijn nachtactief. Er is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en invliegopeningen en daarbij is gelet op veegstrepen rond invliegopeningen en uitwerpselen op de muur of op de grond onder de verblijfplaats. De geschiktheid van de bebouwing als verblijfplaats is tevens beoordeeld op basis van bouwstijl, materiaalgebruik en staat van onderhoud. Aan de buitenzijde is gekeken naar aanwezigheid van geschikte toegangen.

Verblijfplaatsen

De te slopen ligboxenstal is open en erg tochtig. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden in dit gebouw niet verwacht.

Vliegroutes

De inrichting van het terrein veranderd wel, maar dit is ten gunste van vleermuizen. Door de nieuwe landschappelijke inrichting is er sprake van een verbeterde situatie.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 5. Data NDFD (periode 1-1-2019 tot 15-11-2024).

Soort	Status
Boommarter	Bal § 11.2.4
Bosmuis	Bal § 11.2.4 ¹
Bruine rat	Onbeschermd
Bunzing	Bal § 11.2.4
Das	Bal § 11.2.4
Eekhoorn	Bal § 11.2.4
Egel	Bal § 11.2.4 ¹
Haas	Bal § 11.2.4 ¹
Huisspitsmuis	Bal § 11.2.4 ¹
Mol	Onbeschermd
Ree	Bal § 11.2.4 ¹
Rosse woelmuis	Bal § 11.2.4 ¹
Steenmarter	Bal § 11.2.4
Vos	Bal § 11.2.4 ¹
Wezel	Bal § 11.2.4

Tabel 6. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max Ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Boommarter	1	1	2023	Waarneming op Bungalowpark Hunerwold State op > 400 meter ten NO van de te slopen stallen.
Bunzing	1	1	2020	Waarneming in open veld op > 250 meter ten O van de te slopen stallen.
Das	3	1	2020, 2022, 2024	Dichtstbijzijnde waarneming in open veld op > 250 meter ten O van de te slopen stallen.
Eekhoorn	25	1	2019 t/m 2024	Waarnemingen op Bungalowpark Hunerwold State en op camping De Blauwe Lantaarn op > 250 meter van de te slopen stallen.
Steenmarter	10	2	2019, 2020, 2021, 2023, 2024	Veel waarnemingen op Bungalowpark Hunerwold State. Dichtstbijzijnde waarneming in open veld op > 250 meter ten O van de te slopen stallen.
Wezel	1	1	2020	Waarneming in open veld op > 250 meter ten O van de te slopen stallen.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoek

In de stal zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren (anders dan koeien) aangetroffen. Het terrein is wel 'geschikt' voor zoogdieren, zoals de Veldmuis, Egel, Bosspitsmuis, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis etc.

Voor de Boommarter, Eekhoorn, Das is in het plangebied (het erf) geen geschikt habitat aanwezig.

¹ Vrijgestelde soort op grond van de Omgevingsverordening (zie bijlage 5).

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 7. Data NDFF (periode 1-1-2019 tot 15-11-2024).

Soort	Status
Boomkikker	Bal § 11.2.3
Bruine kikker	Bal § 11.2.4 ¹
Gewone pad	Bal § 11.2.4 ¹
Groene kikker (Onbepaald)	Bal § 11.2.4 ¹
Kleine watersalamander	Bal § 11.2.4 ¹
Hazelworm	Bal § 11.2.4
Ringslang	Bal § 11.2.4

Tabel 8. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Boomkikker	1	1	2022	Waarnemingen langs de Broekweg op > 350 meter ten ONO van de te slopen stallen.
Hazelworm	2	1	2022	Waarnemingen op camping De Blauwe Lantaarn op > 500 meter ten ZW van de te slopen stallen.
Ringslang	10	4	2020 t/m 2024	Waarnemingen met name op Bungalowpark Hunerwold State en op camping De Blauwe Lantaarn. Dichtstbijzijnde langs de Lange Dreef op > 100 meter ten N van de te slopen stallen.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek

In het plangebied (de ligboxstal, mestsilo en voedersilo's) is geen geschikt habitat aanwezig voor amfibieën, vissen en/of reptielen.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 9. Data NDFF (periode 1-1-2019 tot 15-11-2024).

Dagvlinders	Status	Libellen	Status
Atalanta	Onbeschermd	Azuurwaterjuffer	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Blauwe glazenmaker	Onbeschermd
Boomblauwtje	Onbeschermd	Bloedrode heidelibel	Onbeschermd
Bruin zandoogje	Onbeschermd	Bruine winterjuffer	Onbeschermd
Citroenvlinder	Onbeschermd	Gewone oeverlibel	Onbeschermd
Dagpauwoog	Onbeschermd	Gewone pantserjuffer	Onbeschermd
Distelvlinder	Onbeschermd	Glassnijder	Onbeschermd
Eikenpage	Onbeschermd	Grote keizerlibel	Onbeschermd
Gehakelde aurelia	Onbeschermd	Heidelibel (soort onbekend)	Onbeschermd
Groentje	Onbeschermd	Houtpantserjuffer	Onbeschermd
Groot koolwitje	Onbeschermd	Lantaarntje	Onbeschermd
Grote vos	Bal § 11.2.4	Paardenbijter	Onbeschermd
Icarusblauwtje	Onbeschermd	Platbuik	Onbeschermd
Klein geaderd witje	Onbeschermd	Smaragdlibel	Onbeschermd
Klein koolwitje	Onbeschermd	Tengere pantserjuffer	Onbeschermd
Kleine vos	Onbeschermd	Viervlek	Onbeschermd
Kleine vuurvlinder	Onbeschermd	Vroege glazenmaker	Onbeschermd
Koevinkje	Onbeschermd	Vuurjuffer	Onbeschermd
Oranje zandoogje	Onbeschermd		
Oranjetipje	Onbeschermd		
Zwartspriddikkopje	Onbeschermd		

Tabel 10. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Grote vos	1	1	2023	Waarneming op Bungalowpark Hunerwold State (Broekweg) op > 200 meter ten NO van de te slopen stallen.

4.5.2 Gegevens veldbezoek

In het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde vlinders, libellen, juffers en insecten.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn er 543 waarnemingen van 260 onbeschermden soorten geregistreerd.

4.6.2 Gegevens veldbezoek

In het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde planten.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvlinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn in het onderzoeksgebied geen andere beschermde soorten waargenomen in de periode 1-1-2019 tot 15-11-2024.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Er is geen geschikt habitat aanwezig voor andere beschermde soorten.

5 Beoordeling Omgevingswet (soortenbescherming)

5.1 Vogels

Huismus

Er zijn wel effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en op soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied te verwachten, namelijk op de Huismus. Er gaan geen nesten verloren, maar de sloop wordt het habitat voor de Huismus wel aangetast. Door het verdwijnen van de stal met vee is er minder voedsel en geschikte dekking aanwezig.

Mitigatie

Om het leefgebied voor de Huismus op orde te houden is het noodzakelijk om:

- Bij de landschappelijke inrichting te zorgen voor voldoende dekking voor Huismussen door de aanleg van een dichte haag of meerder flinke en struiken.
- Aan de zijde van de schuur die blijft staan een viertal nestkasten voor Huismussen op te hangen.

Boerenwaluw (categorie 5)

Voor de Boerenwaluw gaat er foerageergebied en nestgebied verloren. Van deze soort zijn vijf nesten aangetroffen. Voor deze soort is er op het bedrijf, wanneer de stal en het vee verdwijnt geen geschikt habitat meer. Aan de overzijde van de weg, Lange drift 3, is nog wel een oude stal die geschikt is voor Boerenwaluwen en ook de paardenhouderij Lange drift 4 heeft geschikte ruimtes voor nesten van deze soort. De lokale staat van instandhouding van de soort wordt derhalve niet aangetast.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen vergunningen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het slopen van het dak en het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn² 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Er zijn geen verblijfplaatsen in het plangebied. Door de ingreep wordt de omgeving aantrekkelijker voor vleermuizen.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten..

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Er zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig voor strikt beschermde soorten.

Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen in de directe nabijheid van het plangebied en het habitat is er ook niet optimaal voor.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Er is geen geschikt habitat aanwezig voor amfibieën.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Er is geen open water aanwezig voor vissen.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

Effecten op beschermde dagvlinders zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten op beschermde libellen en juffers zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

5.8 Aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen

Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdiervereniging hebben met steun van o.a. de Provincie Overijssel een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald. Deze zijn opgenomen in bijlage 6.

6 NatuurNetwerk Nederland

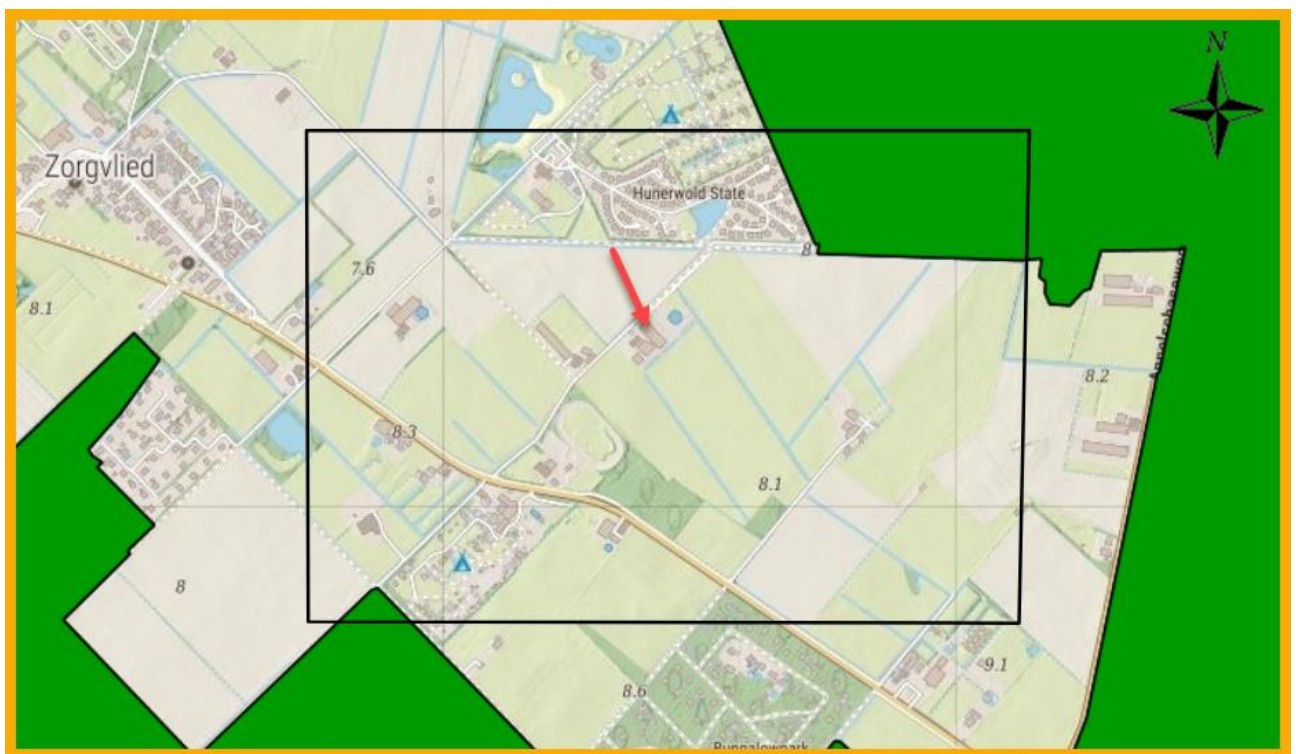
Het NatuurNetwerk Drenthe (NND), waarvan de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) het belangrijkste onderdeel is, is een landelijk netwerk van natuur- en agrarische gebieden met een speciale natuurkwaliteit. Het netwerk bestaat zowel uit afzonderlijke natuurgebieden als uit verbindingzones die deze natuurgebieden met elkaar verbinden.

Bovendien horen soms ook bermen, watergangen en kleine bosjes tot het netwerk, onderdelen die belangrijk zijn voor onze biodiversiteit. In totaal is het actuele Drentse NatuurNetwerk ruim 70.000 hectare groot. Ongeveer 50.000 hectare is bestaande natuur zoals we dat al tientallen jaren kennen.

De grote boswachterijen, de uitgestrekte heidevelden en de oude hoogveenkernen maken daar deel van uit. De 14 Natura 2000-gebieden (27.000 ha) vormen een belangrijk onderdeel van de bestaande natuur. Het behalen van Europese natuurdoelen voor deze gebieden vormen de belangrijkste natuuropgave voor de EHS.

Bekende natuurgebieden die deel uitmaken van de NND zijn onder meer Nationaal Park Dwingelderveld, Nationaal Park Het Drents-Friese Wold, de grote boswachterijen in Midden-Drenthe, het hoogveenreservaat Bargerveen, de Drentse Aa, de Hunze en de Reest.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied niet binnen het NND. Derhalve zijn effecten op het NND uitgesloten.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rode pijl) t.o.v. het NNN (donkergroen). (Bron: NDFF)

7 Natura 2000 gebieden - Voortoets

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Uit onderstaande figuur blijkt dat het plangebied op ruim 300 meter afstand van het Natura 2000 gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld ligt.

De activiteit betreft het beëindigen van de melkveehouderij ten behoeve van de Natura 2000-instandhoudingsdoelen. Hiervoor wordt een ligboxstal gesloopt en een twee voersilo's en een mestsilo verwijderd. De effecten van het slopen zijn vanwege de afstand tot het Natura 2000-gebied zeer gering en niet significant. Er zijn verder geen hydrologische effecten. Ook is er geen sprake van verontreiniging van het Natura 2000-gebied. Na realisering is er sprake van een positief effect op de lokale stikstofdepositie, door beëindiging van de melkveehouderij en het vervallen van de agrarische functie.

Negatieve effecten door de plannen op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (rode pijl) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld (Bron: NDFF).

8 Conclusies

8.1 Conclusie Flora- en fauna-activiteit (Omgevingswet)

Voor de conclusies aangaande soorten verwijzen wij naar onderstaande tabel. (zie paragraaf 5.1).

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning (bouwen) (Gemeente Westerveld) te laten bevestigen.

Met de provincie Drenthe is voor een andere locatie in de gemeente Westerveld overleg geweest over de vraag of er sprake is van een vergunningplicht, wanneer het werkzaamheden betreft die gericht zijn op het behalen van Natura-2000-doelen.

Citaat reactie provincie: *“Gisteren hebben we elkaar telefonisch gesproken over de bedrijfsbeëindiging aan de [redactie: adres i.v.m. privacy verwijderd] in Havelte ten behoeve van stikstofreductie op gevoelige habitattypen binnen het Holtingerveld. De beëindiging en de verplichte sloop van de agrarische gebouwen is aan te merken als een passende maatregel waarbij er voor de flora- en fauna-activiteit geen omgevingsvergunning nodig is. Wel moet er een ecologisch werkprotocol worden opgesteld en nageleefd.....”* Voor dit bedrijf geldt dezelfde redenatie.

Tabel 11. Overzicht conclusies aangaande effecten en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk?	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Aantasting leefgebied Huismus	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.1 Mitigerende maatregelen voor de Huismus.
	Jaarrond beschermd	Aantasting leefgebied Huismus	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.1 Mitigerende maatregelen voor de Huismus.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie paragraaf 5.7

8.2 Conclusie NatuurNetwerk Nederland

Er zijn geen effecten op de NNN-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Natura 2000-activiteit (Omgevingswet)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten.

We adviseren om deze conclusies ook aan het bevoegd gezag ter beoordeling voor te leggen.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Provincie Overijssel, 2019. Brochure: Soortenbescherming in Overijssel; Bunzing, egel, hermelijn en wezel.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.

9.2 Geraadpleegde websites

• www.sovonatlas.nl	[verspreidingsgegevens vogels]
• www.rijksoverheid.nl &
www.synbiosys.alterra.nl	[natuurwetgeving / soortbescherming &
gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

**NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA**

• www.bouwnatuurinclusief.nl	[toolbox Natuurinclusief bouwen]
• https://calculator.aerius.nl/	[AERIUS-calculator 19.0]

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen

Besluit activiteiten leefomgeving (Omgevingswet vanaf 1-1-2024)

§ 11.2.2 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten vogelrichtlijn

Artikel 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen)

- 1) Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a) het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b) het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c) het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d) het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
- 2) Het verbod geldt niet, als:
 - a) het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
 - b) de activiteit uitvoering geeft aan:
 - i) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - ii) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
- 3) Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

- 1) Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a) het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b) het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c) het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d) het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
- 2) Het verbod geldt niet als:
 - a) het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b) de activiteit uitvoering geeft aan:
 - i) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - ii) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
- 3) Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

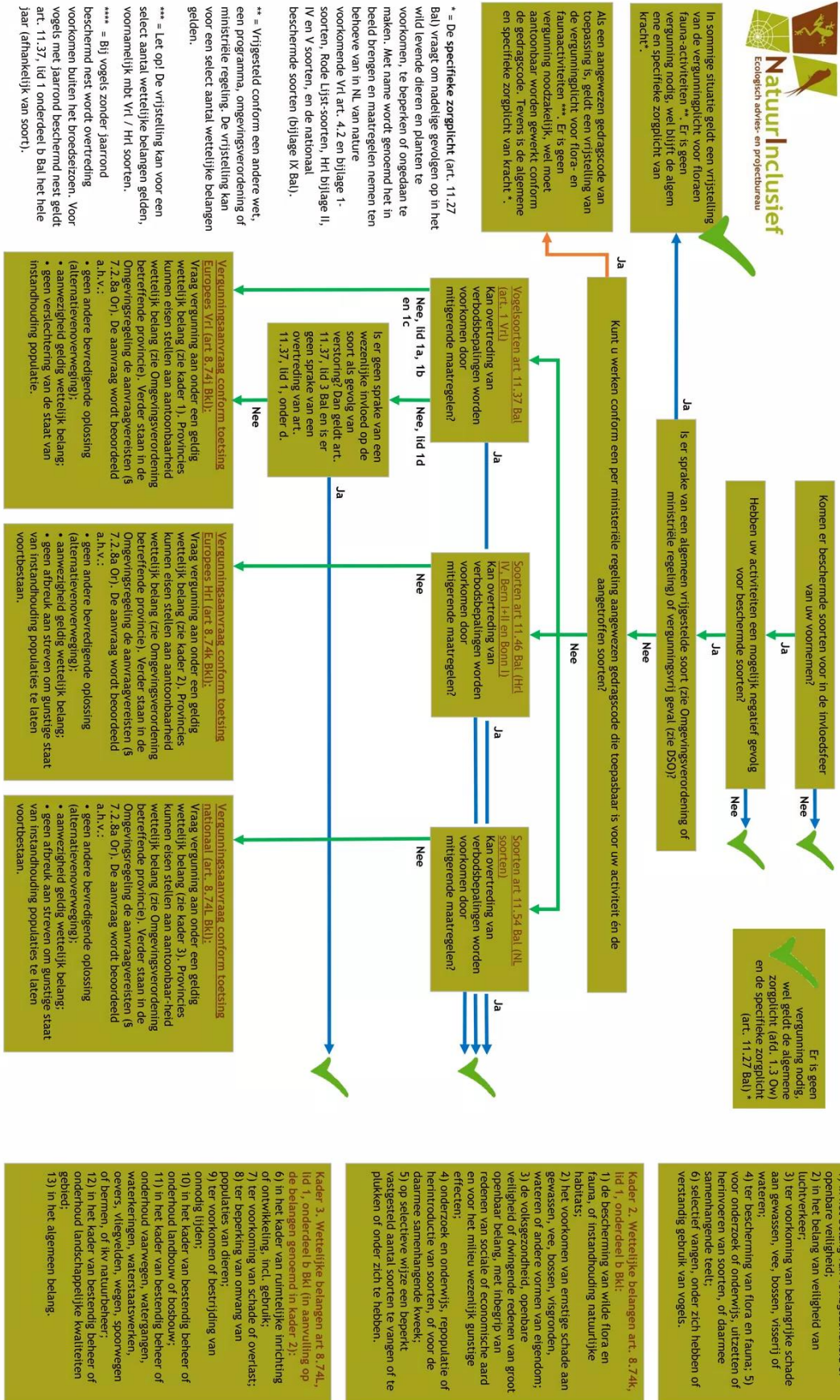
Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

- 1) Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a) het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b) het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c) het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
- 2) Het verbod geldt niet als:
 - a) het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
 - b) het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
 - c) de activiteit deel uitmaakt van:
 - i) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - ii) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

BIJLAGE 2 Stroomschema Omgevingswet

Stroomschema passieve soortenbescherming Omgevingswet

Praktisch stroomschema passieve soortenbescherming Omgevingswet art. 11.37, 11.46 en 11.54 Bal

Bron: NatuurInclusief

BIJLAGE 3 Lijst met jaarrond beschermde nesten en rustplaatsen in Drenthe

Soort	Categorie
Steenuil	1
Aalscholver	2
Blauwe reiger	2
Gierzwaluw	2
Huismus	2
Huiszwaluw	2
Ringmus	2
Roek	2
Zwarte stern	2
Bosuil	3
Grote gele kwikstaart	3
Kerkuil	3
Oehoe	3
Raaf	3
Slechtvalk	3
Zwarte specht	3
Boomvalk	4
Draaihals	4
Havik	4
Ransuil	4
Rode wouw	4
Sperwer	4
Wespendief	4
Zeearend	4
Zwarte wouw	4

Soort	Categorie
Bergeend	5
Boerenzwaluw	5
Buizerd	5
Gekraagde roodstaart	5
Glanskop	5
Ijsvogel	5
Kleine bonte specht	5
Kokmeeuw	5
Kraanvogel	5
Middelste bonte specht	5
Oeverzwaluw	5
Paapje	5
Ruigpootuil	5
Scholekster	5
Spreeuw	5
Torenvalk	5
Visdief	5
Wilde zwaan	5

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld: bosuil, kerkuil en steenuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, sperwer en ransuil).
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF (1-1-2019 tot 15-11-2024)

Omgevingswet - Vogelrichtlijn

Appelvink	Grasmus	Roodborstapuit
Boerenzwaluw	Groene specht	Spreeuw
Bonte vliegenvanger	Groenling	Tjiftjaf
Boomklever	Grote bonte specht	Tuinfluit
Boomkruiper	Heggenmus	Vink
Bosuil	Houtduif	Wielewaal
Braamsluiper	Huismus	Winterkoning
Dodaars	Koekoek	Zanglijster
Fitis	Koolmees	Zomertortel
Fluiter	Kuifmees	Zwarte roodstaart
Gaai	Merel	Zwarte specht
Gekraagde roodstaart	Pimpelmees	Zwartkop
Glanskop	Putter	
Goudhaan	Roodborst	

Omgevingswet - Habitatrichtlijn

Boomkikker	Gewone dwergvleermuis
------------	-----------------------

Omgevingswet - andere soorten

Boommarter	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Groene kikker (Onb.)	Ringslang
Bruine kikker	Grote vos	Rosse woelmuis
Bunzing	Haas	Steenmarter
Das	Hazelworm	Vos
Eekhoorn	Huisspitsmuis	Wezel
Egel	Kleine watersalamander	

BIJLAGE 5

Overzicht algemene vrijstellingen per provincie

Overzicht algemene vrijstellingen soorten per provincie

Op basis van door PS vastgestelde provinciale verordeningen d.d. 30 juni 2023

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMvB RN art 3.31)
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>			V5			✓				✓		✓	✓
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						V1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Haas	<i>Lepus europeus</i>	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>			V5			✓				✓		✓	✓
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						✓							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			✓			V2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>			V5		✓	✓				✓		✓	✓
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							✓						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						V3							
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						V4							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

BIJLAGE 6 Adviezen natuurinclusief bouwen

Advies 1 Vleermuizen (gevelkast)

Links: Type: Vleermuizenkast Beaumaris Maxi
Rechts: Type: Vleermuis Zomergevelverblijf 1FQ

(Vivara.nl)
(Veldshop.nl)

Bron: <https://www.checklistgroenbouwen.nl/maatregelen/maatr-details/inbouwkast-voor-vleermuizen>

Advies 2 Huismus

Losse nestkasten:

Type: Systeem-nestkast huismus eco 34 mm

(Vivara.nl)

Advies 3 Kleine marterachtigen

Landschap Overijssel

Uw achtertuin is groter dan u denkt

Aanlegwijzer takkenril

Takkenril in het landschap

Takkenril op het erf

Locaties voor takkenrillen

Voer het meeste hout af!

Ook snoeihout heeft nut

Houtwallen, singels en bosjes moeten worden gesnoeid. Laat het snoeihout niet liggen, maar voer het af of nog beter verwerk het in een takkenril. Vele dieren, maar ook planten profiteren ervan.

De lengte van een takkenril kan variëren van 3 tot 20 meter of zelfs nog langer. Dit is afhankelijk van de locatie en het beschikbare snoeihout. Creëer een takkenril door het snoeihout van groot naar klein op te stapelen. Stammen en dikke takken onderop, dunnere takken bovenop. Verwerk geen aangetast of ziek snoeihout in een takkenril.

Voor vogels en zoogdieren biedt een takkenril een goede nest-, voedsel- en schuilgelegenheid. Amfibieën en reptielen vinden er een plek om te overwinteren. Daarnaast vormt het voor paddenstoelen, varens en andere plantensoorten een uitstekend verblijf met voldoende voedsel in het dode hout. Een takkenril kan op verschillende plekken worden aangelegd. Van een takkenril bij een houtwal profiteren soorten als winterkoning en wezel. De ringslang maakt gebruik van een takkenril langs een bosrand. Langs de sloot zijn de heggemus, waterspitsmuis en hermelijn te vinden, terwijl bij een poel de gewone pad, kamsalamander en boomkikker ervan profiteren. Dichter bij de schuur of boerderij vinden de egel en huismus er een optimaal plekje.

Bij de landschappelijke inrichting kan met rekening houden met kleine marterachtigen en egels door:

1. De aanplant van heggen en houtwallen of de aanleg van groene oevers vormen een mogelijkheid om de leefgebieden van bunzing, egel, hermelijn en wezel te verbeteren. Hiermee kunnen zowel verbindingen als rustplaatsen worden ontwikkeld.
2. Droge greppels kunnen geschikt worden gemaakt als leefgebied of verbindingszone door de aanplant van struiken, zodanig dat ze voldoende dekking bieden.
3. Rommelhoekjes in de tuin of op het erf kunnen worden gecreëerd door het aanleggen van een takkenhoop of een hoop stenen met daaronder een ruimte waarin de kleine marterachtigen nestkamer kan bouwen. Eventueel kan een nestkast van hout worden gebouwd.
4. Het voedselaanbod kan worden vergroot door het graven van poelen, het maken van takkenrillen en het plaatsen van 'muizenruiters'. Muizenruiters werden vroeger gebruikt om hooi in het veld te drogen en bestaan uit een stellage van drie tegen elkaar staande staken, met daartussen dwarsbalken. Hierop wordt hooi aangebracht. Veldmuizen verblijven graag in hooi en vormen een voedselbron voor kleine marterachtigen. Het hooi moet ten minste jaarlijks vervangen worden.

(Bron: brochure Soortenbescherming in Overijssel: Bunzing Egel Hermelijn en Wezel, provincie Overijssel)